

کد درس: ۱۲

نام درس: روانشناسی عمومی

پیش نیاز یا همزمان: ندارد

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: نظری

هدف کلی درس: آشنایی با مفاهیم اساسی و عمده روانشناسی و مکاتب آن.

شرح درس: در این درس دانشجویان به جنبه‌های مختلف رشد روانی-جسمی، ویژگیهای رفتاری، روانی، عملکرد هوشی و شخصیتی کودکان و نوجوانان آشنا می‌شوند تا بتوانند از این دانش در فراگیری دروس تخصصی استفاده کنند.

رئوس مطالب (۳۴ ساعت):

- ۱- تاریخچه و کلیات روانشناسی و مکاتب آن.
- ۲- ماهیت و گستره روانشناسی معاصر.
- ۳- روش پژوهش و اندازه‌گیری در روانشناسی.
- ۴- روانشناسی علمی و شاخه‌های مختلف آن.
- ۵- نقش وراثت و محیط و آثار آنها بر رفتار آدمی.
- ۶- بررسی دستگاه شناخت شامل: احساس و ادراک.
- ۷- انگیزش، هیجان و یادگیری.
- ۸- هوش، شخصیت، ابعاد آنها و آزمونهای مربوطه.
- ۹- سازوکارهای دفاعی، تعارض و ناکامی.
- ۱۰- روانشناسی اجتماعی و تفاوت‌های فردی.
- ۱۱- روانشناسی کودک، نوجوان، جوان، بزرگسال و سالمند.
- ۱۲- فرایندهای زیستی و رشد روانی.
- ۱۳- پایه‌های زیستی پدیده‌های روانی.
- ۱۴- توجه، تمرکز، سازمان‌بندی، تعمیم، حافظه و اختلالات مربوطه.
- ۱۵- تفکر، زبان، گفتار.
- ۱۶- بهداشت روانی و روانشناسی بهداشتی.

منابع اصلی درس آخرین چاپ:

۱. اتکینسون، ر. و همکاران. زمینه‌ی روانشناسی هیلگارد. مترجمین: محمدنقی براهنی و همکاران. تهران: رشد.

شیوه ارزشیابی دانشجو:

ارزشیابی دانشجویان در حیطه شناختی در اواسط و پایان دوره بصورت تشریحی و چهار گزینه‌ای و در حیطه مهارتی با استفاده از گزارش کتبی و چک لیست انجام می شود.

کد درس: ۱۳

نام درس: روانشناسی رشد و تکامل

پیش نیاز یا همزمان: روانشناسی عمومی

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: نظری

هدف کلی درس: آشنایی با مبانی نظری رشد و شخصیت کودک و نوجوان

شرح درس: در این درس دانشجویان به جنبه‌های مختلف رشد روانی-جسمی، ویژگیهای رفتاری، روانی، عملکرد هوشی و شخصیتی کودکان و نوجوانان از بدو تولد تا ۱۸ سالگی آشنا می‌شوند تا بتوانند از این دانش در فراگیری دروس تخصصی مرتبط با رشد و اختلال در آن استفاده کنند.

رئوس مطالب (۳۴ ساعت):

- ۱- تاریخچه روانشناسی رشد کودک و نوجوان.
- ۲- فرآیند رشد و تکامل روانی کودک و عوامل موثر بر آن.
- ۳- عوامل موثر بر رشد هوش.
- ۴- ساختار شخصیت و رشد آن از بدو تولد تا ۱۸ سالگی.
- ۵- مفاهیم رشد و نمو (growth)، تکامل و تحول (development)، و بلوغ
- ۶- الگوهای و نیمرخ‌های رشد و تکامل از بدو تولد تا ۱۸ سالگی در حیطه‌های:

- روانی-عاطفی،
- جسمی و حرکتی،
- شناختی،
- گفتاری و زبانی،
- اجتماعی.

۷- عوامل موثر بر رشد و تکامل: قبل از تولد، هنگام تولد و بعد از تولد.

۸- نظریه‌های گوناگون تحول روانی از دیدگاه روانشناسان مختلف (گزل، فروید، بوهلر، والن، اریکسون).

۹- نظریه پیازه

- رفتار و سازگاری در دوران کودکی و نوجوانی
- آشنایی با شیوه‌های اصلاح رفتار در کودکان و نوجوانان (از جمله تقویت‌های مثبت و منفی و شیوه‌های تسهیل و بازداري) از بدو تولد تا ۱۸ سالگی.

۱۰- تعریف بلوغ، انواع آن و خصوصیات و ویژگیها و نیازهای فرد نوبالغ تا مرحله جوانی.

۱۱- نوجوانی، مفهوم آن، گستره سنی و مراحل این دوره.

۱۲- شکل‌گیری شخصیت در نوجوانی و ثبات رفتاری، بحران هویت و انواع آن، شیوه‌های رفتار مناسب با نوجوان.

۱۳- بهداشت و سلامت روانی-عاطفی فرد.

منابع اصلی درس آخرین چاپ:

۱. ماسن، پ و همکاران. روانشناسی رشد و شخصیت کودک و نوجوان. ترجمه: مهشید یاسایی. تهران: کتاب ماد (نشر مرکز).

۲. میلتن برگر، ر. اصول و روش‌های تغییر و اصلاح رفتار. ترجمه: شهناز محمدی. تهران: ارسباران.

شیوه ارزشیابی دانشجو:

ارزشیابی دانشجویان در حیطه شناختی در اواسط و پایان دوره بصورت تشریحی و چهار گزینه‌ای و در حیطه مهارتی با استفاده از گزارش کتبی و چک لیست انجام می‌شود.

کد درس: ۱۴

نام درس: روانشناسی زبان

پیش نیاز یا همزمان: زبان شناسی

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: نظری

هدف کلی درس: آشنایی با درک و بیان زبان، نقش زبان در فعالیتهای عالی ذهنی و عملکرد مغز در رابطه با زبان.
شرح درس: در این درس دانشجویان با زبان، فعالیتهای عالی مغز در جنبه‌های گوناگون زبان، ادراک گفتار، بیان زبان، معناشناسی و کاربرد شناسی زبان، حافظه، تجزیه و تحلیل، شناخت، بینش و تصمیم‌گیری آشنا می‌شوند.
رئوس مطالب (۳۴ ساعت):

۱. روانشناسی زبان: قلمرو، تاریخچه، اهداف، جایگاه

۲. زبان در مغز

۳. سوپرتری فرایند زبان: نقش نیمکره راست و چپ در زبان

۴. فرایندهای درک گفتار

۵. فرایندهای معناشناختی زبان

۶. فرایندهای مشارکت‌کننده در بیان واژه و جمله

۷. کاربرد زبان: سطوح بالاتر درک و بیان زبان

۸. یادگیری زبان دوم

۹. نقش حافظه فعال در پردازش زبان

۱۰. دیدگاه‌های مربوط به روانشناسی زبان:

• دیدگاه نهادگرایان معاصر (چامسکی و جان لاک)

• دیدگاه اجتماعی (ویگوتسکی)

منابع اصلی درس آخرین چاپ:

۱. رایالز، ج. مقدمه‌ای بر مبانی ادراک گفتار ترجمه ناصر رضایی آقباش، انتشارات دانشگاه علوم بهزیستی و توانبخشی.

۲. استنبرگ، د. درآمدی بر روانشناسی زبان. ترجمه ارسلان گلفام. تهران: انتشارات سمت.

۳. ویگوتسکی، ل. اندیشه و زبان. ترجمه حبیب‌الله قاسم‌زاده. ارجمند.

شیوه ارزشیابی دانشجویان:

ارزشیابی دانشجویان در حیطه شناختی در اواسط و پایان دوره بصورت تشریحی و چهار گزینه‌ای و در حیطه مهارتی با استفاده از گزارش کتبی و چک لیست انجام می‌شود.

کد درس: ۱۵

نام درس: آسیب شناسی دستگاه گفتار

پیش نیاز یا همزمان: ندارد

تعداد واحد: ۱/۵ واحد

نوع واحد: نظری

هدف کلی درس: آشنایی با آسیب شناسی بافت های مختلف بدن انسان و عوامل گوناگون بیماری را

شرح درس: در این درس دانشجویان با آسیب های سلولی و بافتی اندام های مختلف بدن انسان و عوامل بیماری را آشنا می شوند تا به کمک این اطلاعات بتوانند مفاهیم نظری مربوط به درسهای پایه و درسهای تخصصی رشته گفتاردرمانی را بهتر درک کنند.

رئوس مطالب: (۲۶ ساعت)

۱. انواع اختلالات سلولی: آتروفی، دژنراسیون، نکروز، آهکی شدن، انواع رنگدانه دار شدن
۲. آماس و ترمیم: واکنش های عروقی در آماس حاد، نشانه های آماس حاد، انواع آماس حاد، آماس تحت حاد، سلول های آماسی، ترمیم و انواع آن،
۳. اختلالات ایمنی (ایمونولوژیک)
۴. اختلالات آب و الکترولیت ها و گردش خون: ایسکمی، انفارکتوس، آمبولی و انواع آن، ترمبوز و انواع آن، پرخونی، خونریزی (آنوریسم، آنژیوم، تصلب، شرایین) شوک و انواع آن
۵. بیماری های ویروسی: مننژیت، آنسفالیت و سایر عفونت های ویروسی، Candida, Aspergillus, AIDS, Herpes, Cytomegalovirus, Hepatitis, Common Cold, Staphylococcus, Coagneg Staphylococcus, Pseudomonas, Otitis externa, Herpes Zoster, Simplex
۶. بیماری های میکروبی
۷. انواع تومورها، طبقه بندی، ویژگی های حاد و علل آنها (تومور حنجره، تومورهای دهان و زبان، تومورهای اوروفارنکس، تومورهای خوش خیم حفره دهان (هایپرپلازی، فیبروم، گرانولومپیوژنیک، پاپیلوما، ادنوم پلئومورفیک، تومورهای بافت نرم، لنفانژیوم، همانژیوم، نوروفیبروم، تومورسلول گرانولار، لیپوم، تومورها و کیست های ادنتوژنیک خوش خیم)
۸. هیپرتروفی و هایپر پلازی

منابع اصلی درس آخرین چاپ:

1. Sataloff, RT. Clinical Assessment of Voice. San Diego: Plural Publishing
2. Hand, A.R. & Frank, M.E. Fundamentals of oral histology and physiology. Philadelphia: Wiley Blackwell

شیوه ارزشیابی دانشجوی:

ارزشیابی دانشجویان در حیطه شناختی در اواسط و پایان دوره بصورت تشریحی و چهار گزینه‌ای و در حیطه مهارتی با استفاده از گزارش کتبی و چک لیست انجام می شود.

کد درس: ۱۶

نام درس: روانپزشکی کودک و نوجوان

پیش نیاز یا همزمان: روانشناسی رشد و تکامل

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: نظری

هدف کلی درس: آشنایی با اختلالات شناختی، روانی-عاطفی، و اجتماعی در کودکان و نوجوانان از دیدگاه روانپزشکی

شرح درس: در این درس دانشجویان با انواع اختلالات شناختی، روانی-عاطفی، و اجتماعی از دیدگاه روانپزشکی، تاثیر داروها بر این اختلالات و نیز درمان و پیشگیری از آنها آشنا می شوند تا بتوانند در صورت لزوم افراد مبتلا را به متخصصان مربوطه ارجاع دهند.

رئوس مطالب (۳۴ ساعت):

۱. تاریخچه روانپزشکی

۲. نظریه رشد عاطفی دکتر گرین اسپن

۳. مراحل عاطفی عملکردی رشد (The Functional Emotional Stages of Development)

۴. آشنایی با طبقه بندی اختلالات روانی براساس DSM-V

الف) اختلالات عصبی رشدی (Neurodevelopmental disorders):

- ناتوانی ذهنی (Intellectual Disabilities)
- اختلالات ارتباطی (Communication Disorders)
- اختلالات طیف اتیسم (Autism Spectrum Disorder)
- اختلال بیش فعالی و نقص توجه (ADHD)
- اختلالات یادگیری خاص (Specific Learning Disorder)
- اختلالات حرکتی (Motor Disorders)

ب) اختلالات عصبی شناختی (Neurocognitive Disorders): مانند delirium

پ) اختلالات اضطرابی

ت) اختلالات وسواس-اجبار

ث) Trauma- and stressor-related disorder

ج) Somatic symptom and related disorder

چ) اختلالات خوردن و تغذیه

ح) Disruptive, impulse-control, and conduct disorder

خ) اختلالات خواب

د) Child abuse and neglect

ذ) مدل روانی-زیستی-اجتماعی رشدی (Developmental Biopsychosocial Model) برای ارزیابی و درمان اختلالات روانی در کودکان
ر) ارزیابی روانی کودک:

- مشاهده کودک
- مصاحبه با کودک
- مصاحبه با والدین

ز) پیشگیری از اختلالات روانی در کودکان و نوجوانان

س) درمان رشدی مبتنی بر همکاری والدین (Parent Oriented Developmental Therapy)

ش) انواع داروهای روان پزشکی و نقش آن‌ها در درمان اختلالات روانی کودکان و نوجوانان

منابع اصلی درس آخرین چاپ :

۱. شاملو، ف.، فرمند، آ.، رضاعی، ف.، نیلوفری، ع. راهنمای تشخیصی و آماری اختلالات روانی. DSM V. (تهران: انتشارات ارجمند .
2. Greenspan SI, Wieder S. Infant and early childhood mental health:
3. comprehensive developmental approach to assessment and intervention. American Psychiatric Pub
4. Greenspan SI. The clinical interview of the child. American Psychiatric Pub.

شیوه ارزشیابی دانشجو:

ارزشیابی دانشجویان در حیطه شناختی در اواسط و پایان دوره بصورت تشریحی و چهار گزینه‌ای و در حیطه مهارتی با استفاده از گزارش کتبی و چک لیست انجام می شود.

کد درس: ۱۷

نام درس: رشد روانی حرکتی و اختلالات آن

پیش نیاز یا همزمان: روانشناسی رشد و تکامل

تعداد واحد: ۱ واحد (۰/۵ واحد نظری - ۰/۵ واحد عملی)

نوع واحد: نظری - عملی

هدف کلی درس: آشنایی با فرآیند های رشد روانی - حرکتی نوزادان و کودکان و اختلالات آن

شرح درس: در این درس دانشجویان با ابعاد مختلف رشد جسمی، حرکتی، حسی و ادراکی و اختلالات آنها در نوزادان و کودکان آشنا می شوند تا بتوانند در ارزیابی و گفتار درمانی کودکان مبتلا به اختلالات گفتار و زبان از این دانش استفاده کنند.

رئوس مطالب (۹ ساعت نظری):

۱. رشد جسمانی نوزادان و کودکان (شاخص های رشد جسمانی مانند قد، وزن، دورسر و درجه آپگار)

۲. رشد دستگاه عصبی

۳. رشد حرکتی

• مایلستون های رشد حرکتی

• رفلکس های سطوح مختلف دستگاه عصبی به لحاظ حرکات درشت و ظریف

• رفلکس های دهانی

۴. رشد حسی و ادراکی:

• رشد حسی

• رشد ادراکی در حوزه حواس مختلف

• مهارت های ادراکی در حوزه حواس مختلف

۵. فلج مغزی:

• تعریف - انواع - علل

• رفلکس های پاتولوژیک در انواع فلج مغزی

• کاردرمانی در فلج مغزی

عملی (۱۷ ساعت):

۱. مشاهده و ارزیابی رفلکس های طبیعی نوزادان و کودکان در موقعیت های واقعی یا مشاهده در فیلم.

۲. مشاهده و ارزیابی رفلکس های پاتولوژیک در فلج مغزی در بیماران واقعی یا مشاهده در فیلم.

۳. مشاهده تکامل حرکتی نوزادان و کودکان در محیط های واقعی یا براساس فیلم.

۴. تهیه گزارش کتبی از موارد مشاهده شده

منابع اصلی درس آخرین چاپ:

۱. شریفی درآمدی، پ. قاسمی داوری، ل. اختلال های روانی حرکتی مفاهیم: نظریه ها، تشخیص و درمان. تهران: آوای نور،
۲. جغتایی، م.ت. عبداللهی، ا. تکامل عصبی حرکتی کودک. تهران: انتشارات دانشگاه علوم بهزیستی توانبخشی.
۳. فیورنتینو، م. ر. مبانی رشد حسی حرکتی کودکان طبیعی و غیر طبیعی، تأثیر بازتاب های وضعیتی و انتشار تون عضلانی در دوران رشد. مترجمان: فرزانه یزدانی و مهدی رصافیانی.

شیوه ارزشیابی دانشجو:

- ارزشیابی دانشجویان در حیطه شناختی در اواسط و پایان دوره بصورت تشریحی و چهار گزینه‌ای و در حیطه مهارتی با استفاده از گزارش کتبی و چک لیست انجام می شود. در حیطه روانی- حرکتی با مشاهده فیلم رفلکس ها توسط دانشجویان توصیف و با استفاده از چک لیست گزارش ارائه می گردد.

کد درس: ۱۸

نام درس: روان شناسی یادگیری

پیش نیاز یا همزمان: روانشناسی عمومی

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: نظری

هدف درس: آشنایی با مبانی نظری قدیمی و مدرن روانشناسی یادگیری و عوامل موثر بر آن

شرح درس: در این درس دانشجویان با یادگیری، انواع آن، عوامل موثر بر آن، نظریه ها و دیدگاه های مختلف یادگیری و موانع آن به صورت مقایسه ای آشنا می شوند و اصول مهارت استفاده از این دانش را به صورت عملی در حوزه آموزش و همچنین فعالیت های بالینی، بهبود توان یادگیری و کنترل رفتار افراد دارای اختلالات گفتار و زبان می آموزند.

رئوس مطالب (۳۴ ساعت):

۱. تعاریف مختلف یادگیری، مرور اجمالی ریشه های تاریخی و فلسفی نظریه های اصلی یادگیری
 ۲. معرفی رویکردهای اصلی در روانشناسی یادگیری: رفتارگرایی، شناخت گرایی، رویکردهای اجتماعی - فرهنگی
- 1-2 یادگیری مبتنی بر نظریه رفتارگرایی با تاکید بر کاربرد بالینی در گفتاردرمانی:
- رفتارگرایی نخستین: پاولوف، واتسون و گاتری و معرفی یادگیری شرطی کلاسیک، توجیهاتی برای تداعی های محرک - پاسخ، انواع مجاورت، فراگیری، خاموشی، عود و بازگشت رفتار شرطی، شرطی سازی هیجانی، تعمیم محرک، تمیز محرک، کاربردهای عملی استفاده از رویکرد شرطی سازی کلاسیک (مزایا و معایب)
 - رفتارگرایی رادیکال: اسکینر و معرفی کامل شرطی سازی ابزاری یا کنشگر، تقویت و تنبیه و انواع آن، برنامه های تقویت، حذف کردن و تعمیم و تمیز، تقلید و شرطی سازی کنشگر، خاموشی، کاربردهای رفتارگرایی رادیکال در آموزش (مزایا و معایب)
 - یادگیری مشاهده ای و یادگیری از طریق بینش، بصیرت، مشاهده و تقلید، یادگیری اکتشافی
- 2-2 یادگیری مبتنی بر نظریه شناخت گرایی با تاکید بر کاربرد بالینی در گفتاردرمانی:
- انواع حافظه، مراحل حافظه، روش های یادسپاری، حفظ و یادآوری، شیوه های مختلف تقویت و تربیت حافظه، عوامل و موانع تضعیف حافظه، تداعی و عوامل موثر بر آن، رویکرد تفکر بصری برای یادسپاری ماندگار و یادآوری، یادآوری و فراموشی و بازسازی
 - انواع روش های یادداشت برداری بصری برای ثبت ماندگار بیشترین حجم اطلاعات مفید در حافظه و یادآوری سریع. معرفی نمونه هایی از ابزارهای نوین یادسپاری و یادگیری بصری (نقشه ذهنی و معرفی نرم

- افزارهای مربوطه). روش های مطالعه موثر، تند فهمی و راهبردهای یادگیری سریع و موثر و ماندگار و متناسب با نیازها و موقعیت های مختلف.
- مباحث تکمیلی یادگیری شناختی ، شناخت و فراشناخت در یادگیری ،
- 3-2 یادگیری مبتنی بر نظریه ساخت گرایی با تاکید بر کاربرد بالینی در گفتاردرمانی:
- تعریف ، اهداف، فرآیند، نقش یادگیرنده، محیط یادگیری، محتوا و سازمان دهی، نقش درمانگر، روش های آموزش و تدریس، ارزشیابی یادگیری ساخت گرایی
- 4-2 یادگیری مبتنی بر نظریه نوین پیوند گرایی و اتصال گرایی با تاکید بر کاربرد بالینی در گفتاردرمانی:
- شبکه های عصبی، مدل تار عنکبوتی وب ، یادگیری توزیع شده مبتنی بر گره های اطلاعاتی توزیع شده روی اینترنت، مهارت های جستجو و استخراج اطلاعات مفید و دستیابی به الگوهای تبدیل اطلاعات به دانش های کاربردی

منابع اصلی درس آخرین چاپ:

۱. لفرانسوا ج. نظریه های یادگیری انسان. ترجمه: یحیی سیدمحمدی. تهران: نشر روان.
۲. اولسون، م. هرگنهان، بی آر. مقدمه ای بر نظریه های یادگیری. ترجمه: علی اکبر سیف. تهران: نشر دوران.

شیوه ارزشیابی دانشجو:

ارزشیابی دانشجویان در حیطه شناختی در اواسط و پایان دوره بصورت تشریحی و چهار گزینه‌ای و در حیطه مهارتی با استفاده از گزارش کتبی و چک لیست انجام می شود.

کد درس: ۱۹

نام درس: آمار مقدماتی

پیش نیاز یا همزمان: ندارد

تعداد واحد: ۱ واحد

نوع واحد: نظری

هدف کلی درس: آشنایی با مفاهیم پایه و بنیادی در آمار.

شرح درس: در این درس دانشجویان با مفاهیم و اصطلاحات پایه در آمار توصیفی و تحلیلی آشنا می‌شوند تا بتوانند با استفاده از آن در طرح پژوهشی که تهیه می‌کنند، به توصیف جنبه‌های مختلف گفتار و زبان در جامعه مورد پژوهش بپردازند.

رئوس مطالب (۱۷ ساعت):

۱. پایگاه داده‌ها (data base/data frame) با تاکید بر استفاده از SPSS
 ۲. طبقه بندی داده‌ها و آشنایی با مفهوم آمار توصیفی و تحلیلی و تفاوت آنها.
 ۳. جدول بندی، درصدها در جدول (درصد کل، درصد ستونی، درصد سطری).
 ۴. انواع نمودارها (دایره‌ای، میله‌ای، هیستوگرام، جعبه‌ای، پراکنش، سه بعدی).
 ۵. منحنی توزیع و انواع آن.
 ۶. احتمالات و قواعد آن.
 ۷. مفاهیم آمار توصیفی (چارک‌ها، صدک‌ها، میانگین، میانه، نما، دامنه تغییرات، میانگین انحرافات، خطای معیار، واریانس، انحراف معیار).
 ۸. توزیع نرمال، نرمال استاندارد شده (Z)، تی (t)، اف (f)، و کای دو (χ^2).
 ۹. تعریف نسبت و توزیع آن.
- آشنایی با آزمونهای ساده مقایسه میانگین و نسبت، رابطه، و مفاهیم مرتبط با آنها (میانگین، انحراف معیار، خطای استاندارد، معنی داری، فاصله اطمینان و...)

منابع اصلی درس آخرین چاپ:

۱. گرینون، ژ. بیو، س. آمار کاربردی به زبان ساده. مترجم: حمزه گنجی. مهدی گنجی. تهران: انتشارات ساوالان.
۲. کتب SPSS به زبان ساده بر اساس نظر مدرس

شیوه ارزشیابی دانشجوی:

ارزشیابی دانشجویان در حیطه شناختی در اواسط و پایان دوره بصورت تشریحی و چهار گزینه‌ای و در حیطه مهارتی با استفاده از گزارش کتبی و چک لیست انجام می‌شود.

کد درس: ۲۰

نام درس: روش تحقیق در آسیب شناسی گفتار و زبان

پیش نیاز یا همزمان: آمار مقدماتی

تعداد واحد: ۱ واحد (۵/۰ واحد نظری - ۵/۰ واحد عملی)

نوع واحد: نظری - عملی

هدف کلی درس: آشنایی با مفاهیم پایه و بنیادی در پژوهش.

شرح درس: در این درس دانشجویان با مفاهیم و اصطلاحات پایه در پژوهش آشنا می‌شوند و با انجام عملی فعالیت‌های مربوطه و نوشتن طرح پژوهش، روش‌های پژوهش توصیفی را برای پیدا کردن پاسخ پرسش‌های پژوهش می‌آموزند تا بتوانند با استفاده از آن به توصیف جنبه‌های مختلف گفتار و زبان در جامعه بپردازند.

رئوس مطالب (۹ ساعت نظری - ۱۷ ساعت عملی):

۱. تعریف علم.
۲. تعریف مفهوم (مفهوم ساخته شده Constructed Concept)
۳. تعریف متغیر، انواع (مستقل، وابسته، زمینه‌ای، مداخله‌گر) و مقیاس‌های اندازه‌گیری آن.
۴. تعریف نظریه و فرضیه.
۵. تعریف پژوهش.
۶. کالبد شناسی پژوهش (Anatomy of research)
۷. تقسیم‌بندی انواع پژوهش (بنیادی، کاربردی، تجربی، مشاهده‌ای، کمی، کیفی).
۸. انواع روش تحقیق در علوم پزشکی (توصیفی - مقایسه‌ای، تجربی - نیمه تجربی، مقطعی - طولی، آینده‌نگر - گذشته‌نگر).
۹. آشنایی با اصول تحقیق مبتنی بر شواهد.
۱۰. آشنایی با ساختار مقالات پژوهشی علمی-پژوهشی فارسی.
۱۱. آشنایی با پروپوزال نویسی شامل:
 - چگونگی انتخاب موضوع.
 - بیان مسئله و اهمیت آن و شیوه نگارش آن
 - تعریف واژه‌ها و اصطلاحات.
 - شیوه بررسی منابع و اطلاعات موجود و نحوه استناد به منابع موجود با تاکید بر دو نوع رفرنس نویسی رایج و نکوور و APA 6th.
 - آشنایی با اهداف (هدف کلی و اهداف ویژه) و شیوه نگارش آنها.
 - سوالات و فرضیه‌های پژوهش و شیوه نگارش آنها.

- جامعه و نمونه و روشهای نمونه‌گیری.
- روشها و ابزارهای جمع‌آوری داده‌ها (پرسشنامه، مصاحبه، مشاهده).
- زمان بندی و بودجه بندی پژوهش.
- ملاحظات اخلاقی و محدودیتهای پژوهش.

منابع اصلی درس آخرین چاپ:

۱. لامعی، ا. روش تحقیق کاربردی - راهنمای تهیه پیشنهاد طرح تحقیقاتی در علوم پزشکی. تهران: موسسه فرهنگی انتشاراتی تیمورزاده. نشر طبیب.
۲. سرمد، ز و همکاران. روشهای تحقیقی در علوم رفتاری. تهران: انتشارات آگاه.
۳. دلاور، ع. مبانی نظری و علمی پژوهش در علوم انسانی و اجتماعی. تهران: رشد.

شیوه ارزشیابی دانشجو:

ارزشیابی دانشجویان در حیطه شناختی در اواسط و پایان دوره بصورت تشریحی و چهار گزینه‌ای و در حیطه مهارتی با استفاده از گزارش کتبی و چک لیست انجام می‌شود.

کد درس: ۲۱

نام درس: ژنتیک پزشکی

پیش نیاز یا همزمان: ندارد

تعداد واحد: ۱ واحد

نوع واحد: نظری

هدف کلی درس: آشنایی با مبانی و کاربرد ژنتیک و سندرمهای دارای اختلالات گفتار و زبان.

شرح درس: در این درس دانشجویان با مبانی و مفاهیم پایه دانش ژنتیک مانند: اصول مندل، وراثت، نقش کروموزمها و ژنها و ناهنجاریهای آنها آشنا می شوند. و اسامی، ویژگیها و نشانه های سندرمهای دارای اختلالات گفتار و زبان را فرا می گیرند.

رئوس مطالب (۱۷ ساعت):

۱. تاریخچه ی علم، ژنتیک.
۲. تعریف ژنتیک.
۳. کاربردهای ژنتیک.
۴. اصول مندل و وراثت.
۵. سلول و ساختمان آن
۶. کروموزوم، ژن، و سازوکار (مکانیسم) آنها.
۷. ساختمان RNA و DNA و کارکرد آنها.
۸. جهش خودبخودی و القایی.
۹. واکنش متقابل بین ژنها.
۱۰. ناهنجاریهای کروموزومی و ژنی.
۱۱. تعیین جنسیت و ژنهای وابسته به جنس.
۱۲. تغییرات کروموزومی.
۱۳. تغییر در ساختمان کروموزومها.
۱۴. (linkage- Crossing Over) و نقشه کروموزومی.
۱۵. ژنتیک بیوشیمی انسان.
۱۶. توارث سیتوپلاسمی.
۱۷. تنظیم ژنها.
۱۸. سیستمهای ایمنی و گروه های خونی.
۱۹. سندرمهای ژنتیکی

۲۰. ژن‌ها و بیماری‌ها.

۲۱. جنبه‌های ژنتیکی، نشانه‌های و ویژگی‌های سندرم‌های دارای اختلالات گفتار و زبان از جمله:

۲۲. سندرم‌های آنجل من، اسپرگر، اوتیسم، داون، ایکس شکننده، کلاین فلتر، لاند-کلفتر، موبیوس، نونان، پیرووبین، رت، سوتوس، استورج وبر، تریچر کولینز، ویلیام، ورستر-دارت، F.G، آلپورت، کورنلیا دلانژ، فریاد گربه، گلدنهار، تور، آشر، پندرد، شوگرن، پرادر-ویلی، چاج.

منابع اصلی درس آخرین چاپ:

1. Gerber SE. The handbook of genetic communication disorders. Academic Press;

شیوه ارزشیابی دانشجو:

ارزشیابی دانشجویان در حیطه شناختی در اواسط و پایان دوره بصورت تشریحی و چهار گزینه‌ای و در حیطه مهارتی با استفاده از گزارش کتبی و چک لیست انجام می‌شود.

کد درس: ۲۲

نام درس: ارتودنسی در رابطه با گفتار

پیش نیاز یا همزمان: ندارد

تعداد واحد: ۱ واحد

نوع واحد: نظری

هدف کلی درس: آشنایی با جفت شدگی دندانهای طبیعی و ناهنجاری های دندان- فکی و نقش ارتودنسیست در درمان این نقایص.

شرح درس: در این درس دانشجویان با جفت شدگی دندانها و ناهنجاری های دندان- فکی و شگردهای ارتودنسی برای رفع نقص ها آشنا می شوند تا بتوانند در مواقع لزوم افراد مبتلا را به متخصص مربوطه ارجاع دهند.

رئوس مطالب (۱۷ ساعت):

۱. تعریف ارتودنسی و کاربردهای آن.
۲. ساختمان دندان و رشد طبیعی دندانها، نامگذاری دندانها، جفت‌شدگی طبیعی فک بالا و پایین.
۳. ناهنجاری های دهانی- چهره ای (نشانه ها، اثرات، درمان).
۴. نقش ارتودنسی در رفع ناهنجاریهای دهانی- چهره ای.
۵. روش های تشخیص در ارتودنسی.
۶. آشنایی با سفالومتری.
۷. پروتزه های دندان و تاثیر آن بر گفتار.
۸. عوامل تشدید کننده ناهنجاری های فکی دندان در دوران رشد.
۹. روش های پیشگیری از بروز یا تشدید ناهنجاری های فکی دندان.
۱۰. ارتودنسی در شکاف کام.
۱۱. ارتباط ناهنجاری های دهانی فکی با اختلالات گفتار.
۱۲. شیوه های کنترل بر عملکرد اندامها در ارتودنسی.
۱۳. تنفس دهانی (پیامدها و درمان).
۱۴. حوزه های همکاری ارتودنسیست با گفتاردرمانگر.

منابع اصلی درس آخرین چاپ:

1. William R. Proffit, Henry W. Fields, Jr., and David M. Sarver. Contemporary orthodontics

شیوه ارزشیابی دانشجوی:

ارزشیابی دانشجویان در حیطه شناختی در اواسط و پایان دوره بصورت تشریحی و چهار گزینه‌ای و در حیطه مهارتی با استفاده از گزارش کتبی و چک لیست انجام می شود.

کد درس: ۲۳

نام درس: بیماری‌های گوش، گلو، بینی و کاربرد جراحی در درمان آن‌ها

پیش‌نیاز یا همزمان: آناتومی و نورواناتومی دستگاه گفتار و شنوایی

تعداد واحد: ۱ واحد (۰/۵ واحد نظری - ۰/۵ واحد عملی)

نوع واحد: نظری - عملی

هدف کلی درس: آشنایی با بیماری‌های گوش، گلو، بینی و حنجره

شرح درس: دانشجویان در این درس با انواع بیماری‌های گوش، گلو، بینی و حنجره آشنا می‌شوند تا بتوانند اختلالات گفتاری و زبانی ناشی از این بیماری‌ها را بشناسند، با نقش پزشک متخصص گوش، گلو، بینی و حنجره در تیم توانبخشی و درمان این بیماری‌ها آشنا بشوند و در صورت لزوم مراجعان را به درستی راهنمایی و هدایت نمایند.

رئوس مطالب (۹ ساعت نظری):

۱. بیماری‌های گوش:
 - الف) گوش بیرونی: بیماری‌ها و ناهنجاری‌های لاله گوش، مجرای گوش و پرده صماخ
 - ب) گوش میانی: التهاب‌ها، عفونت‌ها، تومورها و اتواسکلروز
 - ج) گوش داخلی: علائم و نشانه‌شناسی بیماری‌های گوش داخلی از جمله وزوز، سرگیجه، اختلال در تعادل، و کاهش شنوایی حسی عصبی ماردزادی
 - د) درمان دارویی و جراحی بیماری‌های گوش خارجی، میانی و داخلی، کاشت حلزون و شرایط لازم برای آن
۲. بیماری‌های بینی:
 - انسداد بینی، عفونت‌ها، تومورها، انحراف تیغه بینی، راینوپلاستی، پولیپ، عیوب مادرزادی، ضربه‌ها، معاینه و درمان دارویی، جراحی بینی
۳. بیماری‌های حنجره:
 - الف) تومورهای خوش خیم، بدخیم، فلجی‌ها، عفونت‌ها، بیماری‌های مزمن حنجره، ضربه‌های صوتی و غیر صوتی، عوارض ناشی از لوله‌گذاری در حنجره، عوارض بعد از جراحی گردن بویژه تیروئید.
 - ب) جراحی‌های حنجره، انواع مختلف لارنجکتومی، انواع جراحی‌های ترمیمی و تزریقی، لیزر در حنجره
 - ج) عوارض جانبی ناشی از جراحی‌های حنجره
 - د) جراحی‌ها و اقدامات لازم پس از جراحی حنجره برای کاهش مشکلات بیمار بخصوص گفتار آنها
۴. بیماری‌های گلو:
 - الف) عفونت و تورم لوزه سوم، تومورهای نازوفارنگس، عفونت و تورم لوزه‌های جانبی
 - ب) روش‌های درمان دارویی و جراحی بیماری‌های گلو

۵. بیماری‌های زبان: کوتاهی بند زیر زبان، تومورها، کیست‌ها، و درمان‌های دارویی و جراحی آنها
 ۶. بیماری‌های عفونی و آلرژیک گوش، گلو، بینی و حنجره که بر روی گفتار تأثیر می‌گذارند و درمان‌های آنها
 ۷. شکاف کام و لب و روش‌های جراحی در درمان آنها و معرفی تیم درمانی
 ۸. روش‌های معاینه در بیماری‌های گوش، گلو، بینی و حنجره: رادیولوژی، استروبوسکوپی، آندوسکوپی، ویدئوفلوروسکوپی، لارنگوسکوپی غیرمستقیم و مستقیم
- رئوس مطالب عملی (۱۷ ساعت):

۱. مشاهده انواع شکاف کام و لب و روش‌های جراحی در درمان آنها و تیم درمانی
۲. مشاهده روش‌های معاینه در بیماری‌های گوش، گلو، بینی و حنجره: رادیولوژی، استروبوسکوپی، آندوسکوپی، ویدئوفلوروسکوپی، لارنگوسکوپی غیرمستقیم و مستقیم

منابع اصلی درس آخرین چاپ:

۱. بهربوم، ه. کاسکه، ا. ناوکا، ت. سویت، ا. بیماری‌های گوش و حلق و بینی و جراحی سروگردن. مترجمین: افسانه آموزگار، عبدالحسین ستوده‌نیا، گلرخ داوران فرد. تهران: انتشارات ارجمند.

شیوه ارزشیابی دانشجویان:

ارزشیابی دانشجویان در حیطه شناختی در اواسط و پایان دوره بصورت تشریحی و چهار گزینه‌ای و در حیطه مهارتی با استفاده از گزارش کتبی و چک لیست انجام می‌شود.

کد درس: ۲۴

نام درس: بیماری‌های اعصاب در ارتباط با اختلالات گفتار و زبان

پیش نیاز یا همزمان: فیزیولوژی و نوروفیزیولوژی دستگاه گفتار و شنوایی

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: نظری

هدف کلی درس: آشنایی با انواع بیماری‌های دستگاه عصبی که باعث اختلالات گفتار و زبان می‌شوند.

شرح درس: در این درس دانشجویان با علل، علائم و نشانه‌های بیماری‌های دستگاه اعصاب مرکزی، و آزمایش‌های پاراکلینیکی آشنا می‌شوند تا در برخورد با بیمار مبتلا به اختلالات گفتار و زبان نکات ضروری را رعایت کنند و در صورت لزوم بیماران را به متخصصین مربوطه ارجاع دهند.

رئوس مطالب (۳۴ ساعت):

۱. بیماری‌های عروقی CNS: انوریسم، آمبولی، ترومبوز
۲. بیماری‌های عفونی CNS: آنسفالیت، مننژیت، پولیومیelite
۳. ضربه‌های وارده به CNS: کوفتگی، آسیب دیدگی‌های مغزی باز و بسته
۴. بیماری‌های دژنراتیو CNS: انواع زوال عقل، پارکینسون، ویلسون
۵. بیماری‌های مادرزادی CNS: فلج مغزی، سیرنگومیلی، M.B.O
۶. اختلالات عصبی-عضلانی: آتروفی و دیستروفی پیشرونده، میوپاتی‌های مادرزادی، میاستنی گراویس، پلی‌میوزیت

۷. بیماری‌های درگیری نورون‌های حرکتی فوقانی: مثل مولتیپل اسکلروزیس
۸. بیماری‌های درگیری نورون‌های حرکتی تحتانی: مثل MND, ALS
۹. صرع: انواع صرع و داروهای ضد آن
۱۰. آسیب دیدگی مخچه، ساقه مغز، مغز میانی و نخاع
۱۱. انواع داروهای بیماری‌های اعصاب مرتبط با گفتار
۱۲. انواع آزمایشات پاراکلینیکی و ویژگی‌های هریک (Brain Mapping, fMRI, MRI, C.T.Scan, EEG, آنژیوگرافی و PET)

منابع اصلی درس آخرین چاپ:

۱. امینف، م. گرینبرگ، د. راجر، س. نورولوژی بالینی امینف. مترجمین: زهرا محمدی، امیرحسین عبدالعلی زاده صالح، علیرضا زمزم. تهران: انتشارات ارجمند.

شیوه ارزشیابی دانشجو:

ارزشیابی دانشجویان در حیطه شناختی در اواسط و پایان دوره بصورت تشریحی و چهار گزینه‌ای و در حیطه مهارتی با استفاده از گزارش کتبی و چک لیست انجام می شود.

کد درس: ۲۵

نام درس: مبانی آسیب شناسی گفتار و زبان (گفتار درمانی)

پیش نیازها همزمان: ندارد

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: نظری

هدف کلی درس: آشنایی با علم آسیب شناسی گفتار و زبان بر پایه درک مفاهیم برقراری ارتباط و مهارت‌های گفتار و زبان به عنوان کارکرد پیشرفته دستگاه عصبی حرکتی انسان و آشنایی با نقش دانش آموختگان این رشته در نظام سلامت

شرح درس: در این درس دانشجویان انواع برقراری ارتباط و اجزای آن را می آموزند و نقش دستگاه عصبی و حرکتی را در گفتار و زبان مورد مطالعه قرار می دهند. با نقش عوامل جسمی و محیطی در اختلالات گفتار و زبان آشنا می شوند و وظایف و عملکرد دانش آموختگان را در نظام سلامت کشور را فرا می گیرند.

رئوس مطالب (۳۴ ساعت):

۱. تعریف، اجزاء و انواع برقراری ارتباط
۲. تعریف شناخت، زبان و گفتار
۳. تعریف ساختار زبان (معنا، ساختار و کاربرد)
۴. آشنایی مقدماتی با آناتومی و فیزیولوژی گفتار و زبان
۵. آشنایی با دستگاه تولید گفتار (تنفس، آواسازی، تشدید، تلفظ و آهنگ)
۶. نقش حس ها در فراگیری گفتار و زبان
۷. مروری بر علت شناسی و طبقه بندی اختلالات گفتار و زبان
۸. تیم توانبخشی و تخصص های مربوط به ارزیابی و درمان اختلالات گفتار و زبان
۹. آشنا شدن با هویت حرفه ای (محتوا و عملکرد آسیب شناس گفتار و زبان)
۱۰. دانش، مهارت و وظایف آسیب شناس گفتار و زبان در غربالگری، پیشگیری، تشخیص و درمان اختلالات گفتار و زبان
۱۱. آشنا شدن با فعالیت های بالینی- تخصصی و مسئولیت های حرفه ای
۱۲. جایگاه آسیب شناس گفتار و زبان در نظام بهداشتی درمانی کشور و مراکز اشتغال مربوطه

منابع اصلی درس آخرین چاپ:

۱. کریستال، د، وارلی، ر. درآمدی بر آسیب شناسی زبان. مترجمین: زهرا سلیمانی و نوشین ادیب. تهران: داتژه.

۲. ترابی‌نژاد ف.، فاضلی م.، حسینی فر ش. آشنایی کاربردی با اختلالات گفتار و زبان به همراه لوح فشرده ویژه پزشکان، تیم توانبخشی، خانواده ها و آموزگاران. تهران: پایگاه فرهنگ.

3. Plante E, & Beeson P. Communication and communication disorders: a clinical introduction. Pearson education;

شیوه ارزشیابی دانشجویان:

ارزشیابی دانشجویان در حیطه شناختی در اواسط و پایان دوره بصورت تشریحی و چهار گزینه‌ای و در حیطه مهارتی با استفاده از گزارش کتبی و چک لیست انجام می شود.

کد درس: ۲۶

نام درس: رشد و تکامل گفتار و زبان

پیش‌نیازها: همزمان: روانشناسی عمومی - مبانی آسیب شناسی گفتار و زبان (گفتار درمانی)

تعداد واحد: ۳ واحد (۲ واحد نظری - ۱ واحد عملی)

نوع واحد: نظری-عملی

هدف کلی درس: آشنایی با روند رشد و تکامل طبیعی گفتار، زبان و ارتباط

شرح درس: در این واحد دانشجو با پیش‌نیازهای اکتساب زبان، فرایند اکتساب زبان و تکامل گفتار در کودکان عادی، رشد طبیعی اجزاء زبان از جمله معنا شناسی، واج شناسی، کاربرد شناسی و صرف و نحو، مشاهده صحیح و نحوه ثبت مهارت های ارتباطی و زبانی کودک طبیعی آشنا می‌شود.

رئوس مطالب نظری (۳۴ ساعت):

۱. مفهوم رشد، رشد، رشد، هنجار و ناهنجار
۲. آشنایی کلی با نظریه های رشد زبان
۳. پایه های بیولوژیک رشد زبان
۴. رشد ارتباط
۵. تعامل رشد شناختی، ادراکی، اجتماعی و حرکتی با رشد زبان، گفتار و ارتباط
۶. تکامل زبان، گفتار و ارتباط در دوره های Pre-linguistic, Emerging, and Developing language
 - I. رشد واژگانی و یادگیری واژگان
 - II. رشد معناشناسی
 - III. رشد واجشناسی
 - IV. رشد صرف و نحو
 - V. رشد گفتمان در کودک (مکالمه، گفتار روایتی)
 - VI. رشد مهارت های فرازبانی
 - VII. رشد مهارت های فراشناختی
۷. تحول زبان در مراحل اولیه دبستان
۸. تحول زبان شفاهی در دوران دبستان و نوجوانی
۹. یادگیری زبان دوم و کودکان دو زبانه
۱۰. آشنایی با روش های مطالعه زبان در کودکان

رئوس مطالب عملی (۳۴ ساعت):

۱. آشنایی با اصول عملی مشاهده

۲. آشنایی با انواع روشهای ثبت مشاهده

۳. تهیه گزارش از ویژگی های زبانی و گفتاری کودکان در سنین مختلف رشد

۴. تهیه چک لیست از مایلتونهای رشدی مهارت های ارتباطی و زبانی

منابع اصلی درس آخرین چاپ:

1. Hoff, E. Language development. Cengage Learning
2. Child, C. Communication development profile. Speechmark publishing
3. Hoff, E. Research methods in child language: a practical guide. Wiley- Blackwell.
4. Owens, R. E. Jr. Language development: An introduction. Boston: Pearson Education.

۵. جلیله وند ن، رشد گفتار و زبان در کودکان فارسی زبان. تهران: دانه.

شیوه ارزشیابی دانشجویان:

ارزشیابی ارزشیابی دانشجویان در اواسط و پایان دوره به صورت تشریحی و چهارگزینه‌ای برای جنبه شناختی و با استفاده از چک لیست و ارائه گزارش کتبی و شفاهی برای حیطه مهارتی انجام می شود. برای ارزشیابی گزارش رشد کودکان از ۶ ماهگی تا ۶ سالگی تهیه می شود.

کد درس: ۲۷

نام درس: اختلالات تکاملی زبان (۱)

پیش نیاز یا همزمان: رشد و تکامل گفتار و زبان

تعداد واحد: ۲ واحد (۱ واحد نظری - ۱ واحد عملی)

نوع واحد: نظری - عملی

هدف کلی درس: آشنایی با ماهیت، علل و طبقه‌بندی انواع اختلالات تکاملی زبان و اصول کلی ارزیابی و درمان آن‌ها

شرح درس: دانشجو با تعریف و مدل‌های طبقه‌بندی اختلال زبانی در کودکان بر اساس دیدگاه‌های توصیفی-تکاملی، شناختی و پزشکی آشنا خواهد شد. اصول ارزیابی و اصول اقدامات درمانی در کودکان مبتلا به اختلالات تکاملی زبان را فرا می‌گیرد. اصول ارزیابی و مداخلات درمانی را در اختلالات تکاملی زبان فرا می‌گیرد.

رئوس مطالب نظری (۱۷ ساعت):

۱. تعریف و اصطلاح‌شناسی اختلالات تکاملی زبان

۲. مدل‌های طبقه‌بندی اختلالات تکاملی زبان (بر اساس دیدگاه‌های پزشکی، شناختی، توصیفی-تکاملی و...)

۳. علت‌شناسی اختلالات تکاملی زبان

۴. اصول ارزیابی:

I. ارزیابی با هدف غربالگری

II. حیطه‌های مختلف ارزیابی در اختلالات تکاملی زبان

III. آشنایی با انواع شیوه‌های ارزیابی‌های رسمی (بومی) و غیر رسمی (تحلیل نمونه زبانی) و معیار-مرجع و...

IV. تعیین پیش‌آگهی کودک با توجه به علت‌شناسی

V. تعیین اهداف درمانی و اولویت‌های درمان

۵. اصول درمان:

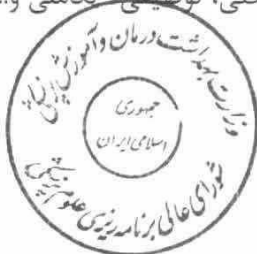
I. تکنیک‌های درمان (Fading, modeling, prompting, shaping, manual Guidance, instruction)

II. انواع تقویت و بازداري در زبان درمانی

III. روش‌های مختلف درمان (کودک-محور شامل Indirect language stimulation، درمانگر-محور شامل

Drill, Drill play, Modeling؛ هیبرید شامل Focused stimulation)

IV. Vertical structuring, Milieu Teaching, Incidental Teaching, Mand-model (approach, Script Therapy,

رئوس مطالب عملی (۱۷ ساعت):

۱. انجام غربالگری
۲. اجرای ارزیابی های رسمی برای حداقل دو نمونه مراجع یا بیمارنا
۳. اجرای ارزیابی های غیر رسمی برای حداقل دو نمونه مراجع یا بیمارنا
۴. تعیین اهداف درمانی و تعیین اولویت اهداف برای حداقل دو نمونه مراجع یا بیمارنا
۵. اجرای عملی تکنیکهای درمانی (Fading, modeling, prompting, shaping, manual Guidance, instruction) برای حداقل دو نمونه مراجع یا بیمارنا
۶. اجرای عملی انواع تقویت و بازداری ها برای حداقل دو نمونه مراجع یا بیمارنا
۷. اجرای عملی روشهای مختلف درمان (کودک-محور شامل Indirect language stimulation ، درمانگر-محور شامل Drill, Drill play, Modeling ، هیبرید شامل Vertical Focused stimulation structuring, Milieu Teaching, Incidental Teaching, Mand-model approach, Script Therapy,) برای حداقل دو نمونه مراجع یا بیمارنا

منابع اصلی درس آخرین چاپ:

1. Paul, R. & Norbury, C. Language disorders from infancy through adolescence. St. Louis, Missouri: Elsevier, Mosby.
2. Hegde M. N. & Maul C. A. Language disorders in children: an evidence-based approach to assessment and intervention. Pearson/Allyn & Bacon
3. Murdoch B. E. Handbook of acquired communication disorders in childhood. Plural Publishing.

شیوه ارزشیابی دانشجو:

ارزشیابی دانشجویان در اواسط و پایان دوره به صورت تشریحی و چهارگزینه‌ای برای جنبه شناختی و با استفاده از چک لیست و ارائه گزارش کتبی و شفاهی برای حیطه مهارتی انجام می شود. ارزشیابی به صورت اجرای عملی مباحث ارزیابی و درمان و ارائه گزارش انجام می شود.

کد درس: ۲۸

نام درس: اختلالات تکاملی زبان (۲)

پیش نیاز یا همزمان: اختلالات تکاملی زبان (۱)

تعداد واحد: ۲ واحد (۱ واحد نظری - ۱ واحد عملی)

نوع واحد: نظری - عملی

هدف کلی درس: آشنایی با ارزیابی و درمان اختلالات زبانی با علت‌شناسی‌های مختلف و در دوره‌های مختلف تکامل زبان

شرح درس: در این واحد دانشجو با ارزیابی و درمان اختصاصی در دوره‌های مختلف Pre-language linguistic, Emerging, and Developing آشنا می‌شود. اصول کلی ارزیابی و درمان در اختلالات طیف اوتیسم، ناتوانی‌های ذهنی، آفازی اکتسابی دوران کودکی، اختلال ارتباط اجتماعی و کودکان دیر گفتار (late talker) را فرا می‌گیرد.

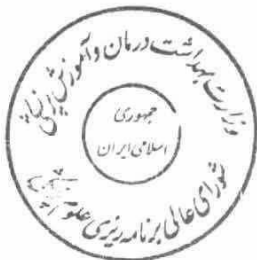
رئوس مطالب نظری (۱۷ ساعت):

۱. ارزیابی و مداخله در دوره pre-linguistic
۲. ارزیابی و مداخله در دوره emerging language
۳. ارزیابی و مداخله در دوره developing language
۴. ملاحظات ارزیابی و درمانی خاص برای کودکان دارای اختلال طیف اوتیسم
۵. ملاحظات ارزیابی و درمانی خاص برای کودکان دارای ناتوانی‌های ذهنی یا تأخیر کلی رشد (Global Developmental Delay)

۶. ملاحظات ارزیابی و درمانی خاص برای کودکان دارای آفازی اکتسابی دوران کودکی
۷. ملاحظات ارزیابی و درمانی خاص برای کودکان دیر گفتار
۸. ملاحظات ارزیابی و درمانی خاص برای اختلال ارتباط اجتماعی

رئوس مطالب عملی (۳۴ ساعت):

۱. اجرای عملی روشهای ارزیابی در دوره pre-linguistic
۲. اجرای عملی روشهای مداخله در دوره pre-linguistic
۳. اجرای عملی روشهای ارزیابی در دوره emerging language
۴. اجرای عملی روشهای مداخله در دوره emerging language
۵. اجرای عملی روشهای ارزیابی در دوره developing language
۶. اجرای عملی روشهای مداخله در دوره developing language

منابع اصلی درس آخرین چاپ:

1. Paul, R. & Norbury, C. Language disorders from infancy through adolescence. St. Louis, Missouri: Elsevier, Mosby
2. Hegde M. N. & Maul C. A. Language disorders in children: an evidence-based approach to assessment and intervention. Pearson/Allyn & Bacon
3. Murdoch B. E. Handbook of acquired communication disorders in childhood. Plural Publishing

۴. شیپلی ک.، مکافی ج. راهنمای ارزیابی اختلالات گفتار و زبان. ترجمه: سلطانی ل. و همکاران. تهران: انتشارات دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی ایران.

۵. کاظمی ی.، نخشب م.، ملکی ت. بسته‌های پایش نیمرخ ارزیابی زبان در کودکان. اصفهان: ناشر مؤلف.

شیوه ارزشیابی دانشجو:

ارزشیابی دانشجویان در اواسط و پایان دوره به صورت تشریحی و چهارگزینه‌ای برای جنبه شناختی و با استفاده از چک لیست و ارائه گزارش کتبی و شفاهی برای حیطه مهارتی انجام می‌شود. ارزشیابی به صورت اجرای عملی مباحث ارزیابی و درمان و ارائه گزارش انجام می‌شود.

کد درس: ۲۹

نام درس: اختلالات تکاملی گفتار و زبان در آسیب شنوایی

پیش نیاز یا همزمان: شنوایی شناسی و روش های ارزیابی دستگاه شنوایی- بیماری های گوش، گلو، بینی و

کاربرد جراحی در درمان آن ها - اختلالات تکاملی زبان ۱

تعداد واحد: ۲ واحد (۱ واحد نظری - ۱ واحد عملی)

نوع واحد: نظری - عملی

هدف کلی درس: آشنایی با آسیب شناسی، ارزیابی و توانبخشی اختلالات گفتار و زبان افراد مبتلا به آسیب

شنوایی

شرح درس: در این واحد دانشجو با مشکلات گفتار و زبان و تحصیلی کودکان با آسیب شنوایی، انواع روش های

توانبخشی ارتباط در کودکان با آسیب شنوایی، فلسفه و نحوه انتخاب رویکرد و روش مناسب و انواع روش های

توانبخشی و تکنیک های گفتار درمانی آشنا خواهد شد.

رئوس مطالب نظری (۱۷ ساعت):

۱. تأثیر حواس مختلف در یادگیری گفتار و زبان

۲. نقش اطلاعات شنیداری در ادراک گفتار

۳. تأثیر انواع افت شنوایی بر نحوه رشد مغز و فراگیری مهارت های شناختی، گفتار و زبان (بر اساس شدت، جایگاه

و زمان شروع)

۴. مروری بر انواع آزمون های شنوایی و تفسیر یافته های آن در ارتباط با ادراک گفتار

۵. ویژگی های گفتار، زبان، اجتماعی و تحصیلی کودکان و بزرگسال مبتلا به نقایص شنوایی

۶. تأثیر کاربردی وسایل کمک شنوایی (سمعک، کاشت حلزون و FM) بر رشد مهارت های ارتباطی

۷. تاریخچه گیری، مصاحبه با والدین، بررسی نیازهای کودک و والدین

۸. ارزیابی وضعیت شنیداری، زبانی و گفتاری افراد دارای آسیب شنوایی (آشنایی با آزمون های ارزیابی مهارت های

شنیداری مانند آزمون توانا، آزمون مدرس، APT-HI و آشنایی با آزمون Ling)

۹. معرفی تیم توانبخشی آسیب شنوایی

۱۰. معرفی انواع روش های ارتباطی مانند رویکردهای AVT, AOT, speech reading, cued speech, sign

و language و total communication در توانبخشی شنوایی

۱۱. چگونگی انتخاب روش ارتباطی مناسب

۱۲. آموزش گفتار به کودکان کم شنوا با (روش Ling و روش های تصحیح تولید و...)

۱۳. معرفی انواع رویکردهای آموزش زبان به کودکان آسیب شنوایی (الگوی والد محور و تکنیک های مربوطه)

۱۴. مشاوره برای خانواده و کودک کم شنوا

رئوس مطالب عملی (۳۴ ساعت):

۱. نمونه گیری و تحلیل گفتار و زبان کودکان و بزرگسالان دارای آسیب شنوایی که با متدهای مختلف آموزش دیده اند.

۲. مشاهده از ارزیابی و درمان کودکان کم شنوا

۳. غربالگری مشکلات گفتار و زبان در آسیب شنوایی

۴. اجرای عملی آزمون‌ها و روش‌های ارتباطی ویژه آسیب شنوایی و روشهای اصلاح گفتار

منابع اصلی درس آخرین چاپ:

1. Easterbrooks SR. & Estes EL. Helping deaf and hard of hearing students to use spoken language. SAGE Publications
2. Cole EB. & Flexer C. Children with hearing loss developing listening and talking birth to six. Plural Publishing
3. Ling D. Speech and the Hearing Impaired Child: Theory and Practice. Alexander Graham Bell Association for the Deaf and Hard of Hearing
4. Eisenberg, LS. Clinical management of children with cochlear implant. Plural Publishing
5. Tye- Murray N. Foundation of aural rehabilitation: children, adults and their family members. Delmar learning.
6. McAnally PL. Rose S. Quigley SP. Language learning practices with deaf children. Austin: Proed

۷. ابراهیمی، ا. توانبخشی شنوایی کودکان. چاپ اول. تهران: نشر دانژه.

۸. جولایی، م. برنامه آموزش شنیداری آوا. تهران: اساتید قلم.

۹. نخشب م. شفیع ب. توانبخشی کاشت حلزون در کودکان. اصفهان: انتشارات دانشگاه علوم پزشکی اصفهان.

۱۰. حسن زاده، س. خداوردیان، س. توانبخشی شنیداری کلامی کودکان دارای آسیب شنوایی. تهران: پژوهشکده کودکان استثنایی.

شیوه ارزشیابی دانشجویان:

ارزشیابی دانشجویان در اواسط و پایان دوره به صورت تشریحی و چهارگزینه‌ای برای جنبه شناختی و با استفاده از چک لیست و ارائه گزارش کتبی و شفاهی برای حیطه مهارتی انجام می شود. ارزشیابی به صورت ارزیابی کامل یک کودک دارای افت شنوایی و ارائه طرح درمان بر اساس نتایج حاصل از ارزیابی کودک انجام می شود.

کد درس: ۳۰

نام درس: اختلال خواندن و نوشتن

پیش نیاز یا همزمان: اختلالات تکاملی زبان ۲

تعداد واحد: ۲ واحد (۱ واحد نظری - ۱ واحد عملی)

نوع واحد: نظری - عملی

هدف کلی درس: در این درس دانشجو با اختلالات زبانی که روی مهارت های یادگیری (خواندن و هجی کردن) تأثیر می گذارد، و با اختلالات یادگیری به طور کلی آشنا می شود اختلالات زبان شفاهی، یادگیری، و خواندن را عمیق تر شناخته و شیوه های غربالگری و پیشگیری از این اختلالات را می آموزد. همچنین با روشهای ارزیابی و تحلیل خطاهای خواندن و نوشتن آشنا می گردد.

شرح درس: در این درس دانشجو با رشد طبیعی خواندن و هجی کردن، رابطه میان رشد زبان شفاهی و رشد خواندن، مفهوم اختلال یادگیری و انواع آن، اصطلاح شناسی اختلالات خواندن و نوشتن مدرسه، مشکلات حیطه های شناختی، زبانی و مهارت های خواندن و هجی کردن، آشنا خواهد شد.

رئوس مطالب نظری (۱۷ ساعت):

۱. آشنایی با روند تکامل خواندن و هجی کردن در کودکان و عوامل موثر بر خواندن

۲. آشنایی با ارتباط زبان شفاهی، یادگیری، و خواندن

۳. آشنایی با ویژگی زبان های نوشتاری و تأثیر آن بر خواندن

۴. تعریف اختلالات یادگیری و انواع آن

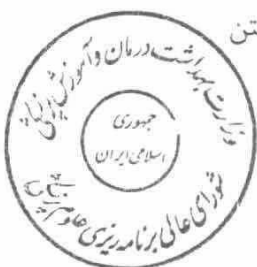
۵. آشنایی با نقش آسیب شناس گفتار و زبان در غربالگری، پیشگیری، ارزیابی، تشخیص و درمان اختلالات خواندن و نوشتن

۶. آشنایی با اعضاء تیم درمانی کودکان دارای اختلالات خواندن و نوشتن

۷. آشنایی با مشکلات شناختی کودکان دارای اختلالات خواندن و نوشتن (مانند حافظه فعال)

۸. آشنایی با مشکلات زبان شناختی کودکان دارای اختلالات خواندن و نوشتن (مانند آگاهی واج شناختی و گفتار روایتی)

۹. آشنایی با روشهای غربالگری و پیشگیری از اختلالات خواندن و نوشتن

۱۰. ارزیابی و تحلیل خطاهای خواندن و نوشتن در کودکان دارای اختلالات خواندن و نوشتن

۱۱. آشنایی با روشهای بهبود مهارت های فرازبانی، فراشناختی

۱۲. آشنایی با روشهای بهبود مهارت خواندن و هجی کردن

رئوس مطالب عملی (۳۴ ساعت):

۱. غربالگری برای کودکان مقطع پیش دبستانی و اول ابتدایی در معرض خطر اختلال یادگیری و خواندن

۲. آموزش به جامعه شامل خانواده ها و معلمان به منظور معرفی اختلالات خواندن و نوشتن ، و انجام اقدامات پیشگیرانه

۳. اجرای عملی ارزیابی و تحلیل خطاهای خواندن و نوشتن در کودکان دارای اختلالات خواندن و نوشتن

منابع اصلی درس آخرین چاپ:

1. Paul, R. & Norbury, C. Language disorders from infancy through adolescence. St. Louis, Missouri: Elsevier, Mosby
2. Thompson, M. Developmental Dyslexia. London: Whurr publication.
3. Mather, N. Wendling, B. Essential of dyslexia, assessment and intervention.
4. Snowling, M. Stackhouse, J. Dyslexia, speech and language: A practitioner's handbook, Whurr.

۵. رید گ، نارسا خوانی راهنمای کامل والدین. مترجم: عصمت دانش، علیرضا سلیمی نیا. تهران

۶. شیرازی س، نیلی پور ر. آزمون تشخیصی خواندن. تهران: دانشگاه علوم بهزیستی و توانبخشی.

۷. نعمت‌زاده ش. و همکاران. واژگان پایه فارسی از زبان کودکان ایرانی. تهران: موسسه فرهنگی مدرسه برهان.

شیوه ارزشیابی دانشجو :

ارزشیابی دانشجویان در اواسط و پایان دوره به صورت تشریحی و چهارگزینه‌ای برای جنبه شناختی و با استفاده از چک لیست و ارائه گزارش کتبی و شفاهی برای حیطه مهارتی انجام می شود. ارزشیابی به صورت ارزیابی کامل حداقل دو کودک دارای اختلال تکاملی خواندن و نوشتن و ارائه طرح درمان بر اساس نتایج حاصل از ارزیابی حداقل دو کودک دارای اختلال تکاملی خواندن و نوشتن

کد درس: ۳۱

نام درس: اختلال روانی گفتار

پیش نیاز یا همزمان: رشد و تکامل گفتار و زبان

تعداد واحد: ۳ واحد (۲ واحد نظری - ۱ واحد عملی)

نوع واحد: نظری-عملی

هدف کلی درس: هدف از ارائه این درس کسب دانش بنیادی در زمینه آسیب شناسی، سبب شناسی، ارزیابی و درمان اختلالات روانی گفتار در کودکان و بزرگسالان در حیطه گفتار درمانی است.

شرح درس: در این درس دانشجویان باید با مفهوم، آسیب شناسی و علایم گفتار روان و ناروان آشنا شده، علل و طبقه بندی انواع ناروانی های گفتاری، ویژگی های افتراقی آن ها و تاثیر این اختلالات بر زندگی روزمره افراد را بدانند. همچنین دانش کافی را در زمینه انواع ناروانی، اصول ارزیابی و انواع آزمونهای مرتبط به دست بیاورد و نیز ماهیت و نحوه ارائه شیوه ها و ابزارهای درمانی و مشاورات لازم بر اساس رویکردهای مختلف کسب کند.

رئوس مطالب نظری (۳۴ ساعت):

۱. آشنایی با گفتار طبیعی، عوامل مرتبط با آن و ویژگیهای گفتار روان
۲. آشنایی با گفتار ناروان، انواع ناروانی، علایم و سیستم های طبقه بندی آن ها
۳. تشخیص علایم و ویژگیهای افتراقی ناروانی های طبیعی و غیر طبیعی گفتار
۴. آشنایی با لکنت (تاریخچه، اپیدمیولوژی، شیوع و بروز، نحوه شروع، روند پیشرفت، بهبودی و بازگشت)
۵. آشنایی با سطوح لکنت رشدی (مرزی، آغازین، متوسط و پیشرفته)
۶. آشنایی با رفتارهای همراه یا وابسته به لکنت
۷. آشنایی با تاریخچه گیری و ارزیابی لکنت کودکان KiddyCat, SR4, Cat, SSI-, SSI-3 %SS,
۸. تعیین پیش آگهی بهبودی لکنت در کودکان
۹. تعیین طرح جلسه درمان، اهداف کوتاه مدت و بلند مدت متناسب با نوع و شدت اختلال
۱۰. مدیریت لکنت کودکان پیش دبستانی شامل

I. مشاوره و آموزش به خانواده در حیطه ناروانی طبیعی گفتار

II. روش تعامل والد- کودک

III. شکل دهی روانی گفتار

۱۱. روش درمان لکنت مرزی

۱۲. روش درمان لکنت آغازین

۱۳. روش درمان لکنت متوسط

۱۴. روش درمان لکنت پیشرفته

رئوس مطالب عملی (۳۴ ساعت):

۱. مشاهده علایم و تظاهرات ناروانی گفتار در کودک و بزرگسال (مورد واقعی یا فیلم)

۲. مشاهده ی ارزیابی کودک مبتلا به ناروانی گفتار

۳. انجام غربالگری و تهیه گزارش از مشاهده عملی تظاهرات بالینی کودک مبتلا به ناروانی گفتار

۴. ارزیابی جنبه های غیر گفتاری موثر بر ارتباط: تنفس، انقباض عضلانی، تماس چشمی و ...

۵. تهیه و ثبت نمونه گفتاری و تجزیه و تحلیل آن و تعیین شدت اختلال

۶. تعیین پیش آگهی، اهداف کوتاه مدت و بلند مدت متناسب با نوع و شدت اختلال

۷. طراحی و تهیه طرح برنامه درمانی متناسب با نتایج ارزیابی

۸. مشاهده درمان مراجعان مبتلا به ناروانی گفتار کودک (حداقل یک مورد)

منابع اصلی درس آخرین چاپ:

1. Guitar B. Stuttering: An integrated approach to its nature and treatment, Lippincott William & Wilkins.
2. Ward D. Stuttering and cluttering: frameworks for understanding and treatment. Routledge.
3. Packman A. et al. The Lidcombe Program Treatment Guide. Available at https://sydney.edu.au/health-sciences/asrc/docs/lp_treatment_guide_2015.pdf

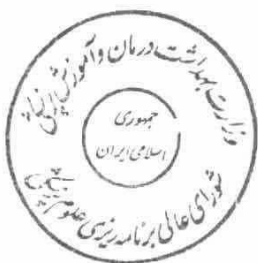
۴. شفیع، ب. و همکاران. مقیاس های سنجش لکنت در بزرگسالان: نشر بهتا پژوهش.

۵. برزگر، ا. و همکاران. مقیاس های سنجش لکنت در کودکان و نوجوانان: نشر بهتا پژوهش.
۶. آنزلو، م، پکمن، آ، و هریسون، ا. برنامه لیدکامب در مداخله زود هنگام لکنت: راهنمای درمانگر. مترجمان: مهدی بختیار، محمدصادق سیف پناهی، و حمید کریمی. انتشارات دانشگاه علوم پزشکی زاهدان.
۷. یادگاری، ف. دارویی، ا. فرازی، م. آزمون نگرش ارتباطی کودکان دبستانی: انتشارات دانشگاه علوم بهزیستی و توانبخشی.

شیوه ارزشیابی دانشجو :

ارزشیابی دانشجویان در حیطه شناختی در اواسط و پایان دوره بصورت تشریحی و چهار گزینه‌ای و در حیطه مهارتی با استفاده از گزارش کتبی، چک لیست و اجرای عملی روش های درمانی انجام می شود.

نام درس: اختلالات صوت

کد درس: ۳۲

پیش‌نیاز یا همزمان: فیزیولوژی و نوروفیزیولوژی دستگاه گفتار و شنوایی- آنالیز اکوستیک گفتار- بیماری‌های گوش، گلو، بینی و کاربرد جراحی در درمان آن‌ها
تعداد واحد: ۳ واحد (۲ واحد نظری - ۱ واحد عملی)

نوع واحد: نظری-عملی

هدف کلی درس: آشنایی با آسیب‌شناسی، ارزیابی، تشخیص و درمان اختلالات صوت با تمرکز بر اختلالات عملکردی صوت

شرح درس: در این درس دانشجویان ضمن آشنایی با مفاهیم صوت بهنجار و نابهنجار، با ماهیت و علل بروز انواع اختلالات شایع عضوی و عملکردی صوت آشنا می‌شوند؛ همچنین چگونگی ارزیابی، تشخیص و درمان اختلالات شایع عضوی و عملکردی صوت را با تمرکز بر اختلالات عملکردی صوت فرا می‌گیرند.

رئوس مطالب نظری (۳۴ ساعت):

۱. تعریف صوت، شاخص‌ها (مولفه‌های) اصلی صوت، تولید صوت؛
۲. آناتومی و فیزیولوژی حنجره؛
۳. تحول صوت از نوزادی تا پیری؛
۴. صوت بهنجار و اختلالات صوت؛ طبقه‌بندی اختلالات صوت بر اساس دیدگاه علت‌شناسی
۵. اختلالات صوت شایع عضوی: لارنگوماالاسی، پاپیلوما، وب، تنگی مادرزادی حنجره، همانژیوما، گرانولوما، لارنژیت، سرطان حنجره، دیزآرتری، ضعف و فلجی چین‌های صوتی، دیسفونی اسپاسمودیک
۶. اختلالات صوت عملکردی: انواع رفتارهای بد و نادرست استفاده کردن از صدا (ترومای صوتی)، آفونی و دیسفونی عملکردی، صدای زیر غیرطبیعی، دیسفونی ناشی از تنش عضلانی، دوصدایی، ضخیم‌شدگی تارآواها، ادم رینکه، ندول، پولیپ، گرانولومای تماسی، صداسازی با چین‌های کاذب، قطع صداسازی و شکست زیرویمی؛
۷. تاریخچه‌گیری در اختلالات صوت با هدف کشف علت؛
۸. ارزیابی شنیداری-ادراکی صوت (غیررسمی و رسمی با استفاده از مقیاس GRBAS)، ارزیابی تنفس (الگوی تنفس، حجم تنفس، فشار تنفس، جریان هوای تنفسی و هماهنگی گفتار و تنفس)، لمس حنجره (روش آرنسون)، خودارزیابی (ارزیابی کیفیت زندگی در اختلالات صوت)، بررسی مدارک مربوط به مشاهده حنجره و بررسی مدارک پزشکی مراجعان مبتلا به مشکلات صوت
۹. اصول و دستورالعمل‌های صوت‌درمانی؛
۱۰. معرفی انواع رویکردهای صوت‌درمانی؛ صوت‌درمانی با تکیه بر رویکردهای علامت‌شناسی، علت‌شناسی و روان‌درمانی؛
۱۱. سطوح صوت‌درمانی
۱۲. شیوه‌های تسهیل‌کننده صوت در رویکرد علامت‌شناسی؛ اهداف، موارد کاربرد و شیوه اجرا؛

۱۳. طراحی برنامه درمان (صوت‌درمانی، روان‌درمانی، دارودرمانی و جراحی) در اختلالات مادرزادی حنجره، ضعف و فلجی چین‌های صوتی و دیسفونی اسپاسمودیک، آفونی و دیسفونی عملکردی، صدای زیر غیرطبیعی.

رئوس مطالب عملی (۳۴ ساعت):

۱. غربالگری اختلالات صوت
۲. مشاهده و اجرای عملی فرایند تاریخچه‌گیری، ارزیابی شنیداری-ادراکی صوت (غیررسمی و رسمی با استفاده از مقیاس GRBAS)، ارزیابی تنفس، لمس حنجره (روش آرنسون)، خودارزیابی، بررسی مدارک مربوط به مشاهده حنجره و بررسی مدارک پزشکی مراجعان مبتلا به مشکلات صوت.
۳. تجزیه و تحلیل و تفسیر نتایج مراحل مختلف فرایند تاریخچه‌گیری و ارزیابی در مراجعان مبتلا به مشکلات صوت با هدف تشخیص اختلال و طراحی برنامه درمان.
۴. مشاهده و اجرای عملی فرایند طراحی و اجرای برنامه‌های صوت‌درمانی با تمرکز بر شیوه‌های تسهیل‌کننده صوت در مراجعان مبتلا به مشکلات صوت

منابع اصلی درس آخرین چاپ:

1. Boone DR. McFarlane SC. Shelley LV. The Voice and voice therapy. Pearson.
2. Colton RH. Casper JK. Leonard R. Understanding voice problems.
Philadelphia: Techbooks
3. Stemple J.C, Roy, N., Klaben B.K. Clinical Voice Pathology: Theory and Management, Fifth Edition. Plural Publishing

شیوه ارزشیابی دانشجویان :

ارزشیابی دانشجویان در حیطه شناختی در اواسط و پایان دوره بصورت تشریحی و چهار گزینه‌ای و در حیطه مهارتی با استفاده از گزارش کتبی، چک لیست و اجرای عملی روش‌ها انجام می‌شود.

کد درس: ۳۳

نام درس: زبان پریشی (آفازی) بزرگسال

پیش نیاز یا همزمان: فیزیولوژی و نوروفیزیولوژی دستگاه گفتار و شنوایی، بیماری های اعصاب در ارتباط با اختلالات گفتار و زبان

تعداد واحد: ۳ واحد (۲ واحد نظری - ۱ واحد عملی)

نوع واحد: نظری-عملی

هدف کلی درس: آشنایی با آسیب شناسی، ارزیابی و درمان اختلال زبان پریشی اکتسابی در بزرگسالان و نحوه اجرای عملی ارزیابی و درمان آن و ایجاد باور نسبت به بهبود عملکرد ارتباطی بیمار زبان پریش

شرح درس: در این درس دانشجویان پس از مرور نورواناتومی زبان و سیستم مغزی - عروقی مناطق زبانی با مباحث کلینیکال - آناتومیکال زبان پریشی آشنا می شوند. همچنین تعریف، طبقه بندی و سندرم های زبان پریشی را می شناسند. نشانه های زبان پریشی و نحوه ارزیابی آنها را فرا می گیرند. درمانهای زبان پریشی را می آموزند و با اجرای عملی آنها آشنا می شوند.

رئوس مطالب نظری (۳۴ ساعت):

۱. تعریف و تاریخچه زبان پریشی
۲. مرور نورواناتومی نوروفیزیولوژی زبان
۳. مرور سیستم مغزی - عروقی مناطق زبانی
۴. سبب شناسی زبان پریشی
۵. نشانه شناسی در زبان پریشی
۶. سندرم های زبان پریشی: دیدگاه های طبقه بندی و عدم طبقه بندی
۷. ارزیابی و تشخیص افتراقی زبان پریشی
۸. روند بهبود خود به خودی و تعیین پیش آگهی
۹. رویکردهای زبانی، شناختی، نوروسایکولوژی شناختی و اجتماعی در درمان زبان پریشی

۱۰. ارزیابی و درمان های اختصاصی آنومی
۱۱. ارزیابی و درمان های اختصاصی اختلالات درک شنیداری
۱۲. ارزیابی و درمان های اختصاصی آلکسی
۱۳. ارزیابی و درمان های اختصاصی آگرافی
۱۴. ارزیابی و درمان های اختصاصی آگراماتیسم
۱۵. روشهای درمانی زبان بیانی (MIT, PACE, VAT, HELPSS, RET)
۱۶. درمان زبان - محور (LOT)
۱۷. روشهای ارتباط مکمل و جایگزین (AAC)
۱۸. مشاوره و مدیریت مشکلات روان شناختی بیمار زبان پریش

رئوس مطالب عملی (۳۴ ساعت):

۱. غربالگری و اجرای عملی ارزیابی بیان شفاهی، درک شنیداری، خواندن و نوشتن
۲. غربالگری و اجرای عملی ارزیابی نامیدن
۳. اجرای عملی MIT, PACE, VAT, HELPSS, RET
۴. اجرای عملی درمان آگراماتیسم (Treatment of underlying forms)
۵. اجرای عملی درمان آگرافی (Anagram and copy treatment)
۶. اجرای عملی درمان آلکسی (Establishing Key Words)
۷. اجرای عملی LOT (نیمرخ زبانی بیمار در کلاس با نمودار LOT تطبیق داده شود)

منابع اصلی درس آخرین چاپ:

1. LaPointe, LL. Aphasia and related neurogenic language disorders. New York: Thieme

2. Hegde MN. A coursebook on aphasia and other neurogenic language disorders, Cengage Learning.

۳. بروکشایر، ر. آشنایی با اختلالات ارتباطی ناشی از آسیب دیدگی های عصبی. مترجم: سعیده احمدی.
۴. نیلی پور، ر. آزمون زبان پریشی فارسی (نسخه تجدید نظر شده). تهران: انتشارات دانشگاه علوم بهزیستی و توان بخشی.
۵. نیلی پور، ر. آزمون زبان پریشی نامیدن فارسی (نسخه تجدید نظر شده). تهران: انتشارات دانشگاه علوم بهزیستی و توان بخشی.

شیوه ارزشیابی دانشجو :

ارزشیابی دانشجویان در حیطه شناختی در اواسط و پایان دوره بصورت تشریحی و چهار گزینه‌ای و در حیطه مهارتی با استفاده از گزارش کتبی، چک لیست و اجرای عملی روش‌ها انجام می‌شود.

نام درس: اختلال گفتار در شکاف لب و کام

کد درس: ۳۴

پیش نیاز یا همزمان: آناتومی و نورواناتومی دستگاه گفتار و شنوایی- بیماری های گوش، گلو، بینی و کاربرد جراحی در درمان آن ها

تعداد واحد: ۲ واحد (۱ واحد نظری - ۱ واحد عملی)

نوع واحد: نظری-عملی

هدف کلی درس: آشنایی دانشجویان با انواع اختلالات گفتار در ناهنجاریهای مجمله ای صورتی با تمرکز بر شکاف لب و کام و چگونگی ارزیابی و درمان آنها

شرح درس: در پایان این درس، انتظار می رود دانشجویان با ساختار و عملکرد دریچه کامی-حلقی، طبقه بندی انواع شکاف های لب و کام، انواع مشکلات گفتاری و غیرگفتاری مرتبط با شکاف کام، بی کفایتی کامی-حلقی و اثرات آن بر گفتار، انواع ارزیابی های ادراکی و ابزاری، مدیریت درمان تیمی، پیشگیری و مداخله زودهنگام در افراد دارای شکاف کام آشنا شوند و انواع خطاهای تولید و اختلالات تشدید را تشخیص دهند و برنامه درمانی مناسبی برای وی طراحی نمایند.

رئوس مطالب نظری (۱۷ ساعت):

۱. آناتومی و فیزیولوژی دهان، بینی و حلق، بویژه عضلات دريچه کامی-حلقی و مکانیسم آن
۲. ویژگی های سندرم های شایع در اختلالات مجمله ای صورتی شامل Velocardofacial syndrome, Stickler syndrome, Treacher Collins syndrome, van der Woude syndrome
۳. انواع طبقه بندی شکاف های لب و کام
۴. انواع مشکلات غیرگفتاری افراد مبتلا به شکاف لب و کام (تغذیه، شنوایی، فکی دندانی، روانی اجتماعی و زبانی)
۵. تعریف تشدید صدا، مفهوم تشدید در ابزار صوتی و صدای انسان
۶. بی کفایتی دريچه کامی-حلقی: انواع، علل و اثرات آن بر گفتار (تشدید، صوت و تولید)
۷. ارزیابی های ادراکی گفتار (ارزیابی ویژگیهای گفتاری نوع شکاف شامل انواع خطاهای جبرانی، تولید و تشدید، معرفی ارزیابی های ادراکی استاندارد)
۸. ارزیابی ساختارهای دهانی - صورتی
۹. آشنایی با ارزیابی های دستگاهی مکانیسم کامی حلقی (نیزومتري، نیزواندوسکوپي، ویدئوفلوروسکوپي، ارزیابی های ائرودینامیک گفتاری)

۱۰. شیوه‌های مدیریت درمان تیمی و معرفی اعضا و نقش هر کدام در درمان تیمی
 ۱۱. پیشگیری و درمان به هنگام در شکاف کام، درمان و مشاورات دوره پیش زبانی
 ۱۲. آشنایی کلی با شیوه‌های درمانی فیزیکی نظیر جراحی و پروتزهای گفتاری
 ۱۳. آشنایی با تکنیک‌های درمانی گفتار در انواع اختلالات مرتبط
- رئوس مطالب عملی (۳۴ ساعت):

۱. غربالگری اختلالات گفتار و زبان در شکاف لب و کام
۲. مشاهده جلسات ارزیابی گفتار بیمار دارای شکاف کام و تهیه گزارش
۳. مشاهده جلسات درمان گفتار بیمار دارای شکاف کام و تهیه گزارش
۴. مشاهده ارزیابی نیزواندوسکوپی و نیزومتری و آئرودینامیک و تهیه گزارش
۵. مشاهده جراحی شکاف کام و لب در اتاق عمل

منابع اصلی درس:

1. Peterson-Falzone, SJ. Hardin-Jones, MA. & Karnell, MP. Cleft palate speech. St. Louis: Mosby
2. Kummer, AW. Cleft palate and craniofacial anomalies: effects on speech and resonance. San Diego: Singular.
۳. درخشنده، ف. رضایی، پ. غلمانی پور، م. گفتار در شکاف لب و کام: آسیب شناسی، ارزیابی و درمان. اصفهان: انتشارات دانشگاه علوم پزشکی اصفهان.

شیوه ارزیابی دانشجوی :

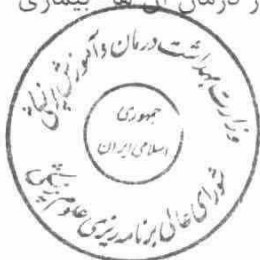
ارزشیابی دانشجویان در حیطه شناختی در اواسط و پایان دوره بصورت تشریحی و چهار گزینه‌ای و در حیطه مهارتی با استفاده از گزارش کتبی، چک لیست و اجرای عملی روش‌های ارزیابی و درمان انجام می‌شود.

کد درس: ۳۵

نام درس: اختلال بلع دهانی - حلقی در نوزادان، کودکان و بزرگسالان

پیش نیاز یا همزمان: آناتومی و نورواناتومی دستگاه گفتار و شنوایی - فیزیولوژی و نوروفیزیولوژی دستگاه گفتار و شنوایی - آسیب شناسی دستگاه گفتار - بیماریهای گوش گلو بینی و کاربرد جراحی در درمان آنها - بیماری های اعصاب در ارتباط با اختلالات گفتار و زبان

تعداد واحد: ۲ واحد (۱ واحد نظری - ۱ واحد عملی)

نوع واحد: نظری - عملی

هدف کلی درس: آشنایی با مکانیسم تغذیه و بلع طبیعی، اختلال تغذیه و بلع و روشهای ارزیابی و درمان اختلال بلع (فازهای دهانی و دهانی - حلقی) در نوزادان، کودکان و بزرگسالان

شرح درس: در این درس دانشجویان با مکانیسم تغذیه و بلع طبیعی ماهیت اختلال تغذیه و بلع و علل ایجاد کننده آن در نوزادان، کودکان و بزرگسالان آشنا می‌شوند و روشهای ارزیابی و درمان اختلال تغذیه و بلع را در نوزادان، کودکان و بزرگسالان را فرا می‌گیرند.

رئوس مطالب نظری (۱۷ ساعت)

- آناتومی و فیزیولوژی مرتبط با تغذیه و بلع طبیعی در نوزادان، کودکان و بزرگسالان.
- تعریف، طبقه‌بندی، ترمینولوژی واژه‌های پر تکرار و شیوع اختلال بلع (فازهای دهانی و حلقی) در نوزادان، کودکان و بزرگسالان
- پاتوفیزیولوژی، علایم و نشانه‌های اختلال بلع فازهای دهانی و حلقی در نوزادان، کودکان و بزرگسالان
- روش‌های ارزیابی بالینی اختلال بلع (فازهای دهانی و حلقی) در نوزادان، کودکان و بزرگسالان شامل تاریخچه‌گیری، ارزیابی ساختار و عملکرد اندام‌های درگیر در بلع (فازهای دهانی و - حلقی) و آشنایی با آزمون‌های رایج در ارزیابی اختلال بلع (فازهای دهانی و حلقی)
- اصول و رویکردهای کلی درمانی اختلال بلع در نوزادان، کودکان و بزرگسالان، عوامل خطر و تیم درمان
- رویکردها و روشهای جبرانی شامل: تغییر وضعیت، تغییر غلظت ماده غذایی، تغییر روش ارائه ماده غذایی و استفاده از پروتزها
- رویکردها و روشهای توانبخشی شامل: روشهای افزایش درون دادهای حسی روش های تقویت عضلات و مانورهای توانبخشی بلع

- روش های مداخلات بلع درمانی در بخش مراقبت های ویژه نوزادان (NICU) شامل: روش های مداخله دهانی حرکتی ، برنامه درمانی فوسیل، روش درمانی بکمن، روش درمانی (Lessen (PIOMI)، روش تحریکات چند حسی ، روش های غیر تغذیه‌ای (NNS) و روش های حمایت دهانی.

رئوس مطالب عملی (۳۴ ساعت)

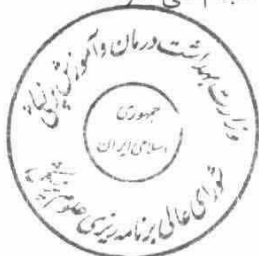
- غربالگری اختلالات تغذیه و بلع در نوزادان و کودکان (Neonatal Intensive Care Unit (NICU
- آشنایی با دستگاههای مختلف (Neonatal Intensive Care Unit (NICU
- مشاهده و اجرای روشهای ارزیابی بالینی اختلال تغذیه و بلع در نوزادان، کودکان و بزرگسالان شامل تاریخچه گیری ارزیابی ساختار و عملکرد اندام های درگیر در بلع
- اجرای روش های درمانی اختلال بلع (فازهای دهانی و دهانی - حلقی) در نوزادان، کودکان و بزرگسالان

منابع اصلی درس آخرین چاپ:

1. Logemann JA. Evaluation and treatment of swallowing disorders. PRO-ED.
2. Leonard R, Kendall K. Dysphagia assessment and treatment planning: A team approach. Plural Publishing,
3. Cichero JA, Murdoch BE. Dysphagia: Foundation, Theory and Practice. Wiley,
4. Arvedson JC, Brodsky L, Lefton-Greif M. Pediatric Swallowing and Feeding: Assessment and Management. , Plural publishing,

شیوه ارزشیابی دانشجو

ارزشیابی دانشجویان در حیطه شناختی در اواسط و پایان دوره بصورت تشریحی و چهار گزینه ای و در حیطه مهارتی با استفاده از گزارش کتبی چک لیست و اجرای عملی روشهای ارزیابی و درمان انجام می شود.

کد درس: ۳۶

نام درس: اختلالات حرکتی گفتار در دوران رشد

پیش نیاز یا همزمان: فیزیولوژی و نوروفیزیولوژی دستگاه گفتار و شنوایی - رشد و تکامل گفتار و زبان،

تعداد واحد: ۲ واحد (۱ واحد نظری - ۱ واحد عملی)

نوع واحد: نظری-عملی

هدف کلی درس: آشنایی با جنبه های طبیعی و غیر طبیعی اجزاء و عملکردهای دستگاه حرکتی گفتار و دستیابی به توانایی در ارزیابی و درمان اختلالات حرکتی گفتار در دوران رشد با باور بر بهبود پذیری این اختلالات در سایه استفاده بهینه از توانای جسمی و حرکتی و یادگیری مراجعان.

شرح درس: در این درس دانشجو با اختلالات حرکتی گفتار در دوران رشد، مدل های کنترل حرکتی گفتار و پایه ها و مسیرهای عصبی مورد نیاز برای کنترل حرکتی گفتار آشنا می شود. همچنین آسیب شناسی، انواع، علائم اختلالات حرکتی گفتار، ارزیابی و درمان اختلالات حرکتی گفتار را فرا می گیرد.

رئوس مطالب نظری (۱۷ ساعت):

۱. آشنایی با الگوهای طبیعی، پایه ها و مسیرهای عصبی در کنترل حرکتی گفتار
۲. آشنایی با الگوهای غیر طبیعی کنترل حرکتی گفتار در گفتار فلجی و کنش پریشی گفتار در دوران رشد
۳. آشنایی با تعریف و طبقه بندی اختلالات حرکتی گفتار در دوران رشد
۴. آشنایی با ویژگی ها گفتاری و غیر گفتاری انواع اختلالات حرکتی گفتار در دوران رشد (آپراکسی گفتار، گفتار فلجی اسپاستیک، فلاسید،)، تشخیص افتراقی آنها از یکدیگر
۵. آشنایی با معاینه و ارزیابی اختلالات حرکتی گفتار در دوران رشد (ارزیابی های حرکتی، گفتاری، قابلیت فهم گفتار و پروزودی)
۶. آشنایی با تعیین اهداف درمانی برای انواع اختلالات حرکتی گفتار در دوران رشد
۷. آشنایی با اصول کلی درمان در اختلالات حرکتی گفتار در دوران رشد
۸. آشنایی با رویکردهای درمانی در انواع گفتار فلجی در دوران رشد
۹. آشنایی با رویکردهای درمانی در آپراکسی گفتار در دوران رشد

رئوس مطالب عملی (۳۴ ساعت):

۱. ارزیابی و معاینه اندام های گفتاری
۲. معاینه زیر سیستم های تولید گفتار شامل
 - I. دستگاه تنفسی برای تولید گفتار
 - II. معاینه دستگاه کامی - حلقی
 - III. معاینه دستگاه تشدید
 - IV. معاینه دستگاه تلفظ
 - V. معاینه آهنگ گفتار
۳. غربالگری اختلالات حرکتی گفتار در دوران رشد
۴. انجام روش های درمانی نقائص زیر سیستم های تولید گفتار شامل
 - I. روش های درمان نقایص تشدید
 - a. تمرین های کاهش سرعت گفتار
 - b. تمرین های افزایش بلندی صدا
 - II. روش های درمان نقایص آواسازی
 - a. تمرین های فشاری و کششی تارهای صوتی
 - b. تمرین انسداد چاکنایی سخت
 - c. تمرین چرخش سر و فشار غیر مستقیم به حنجره
 - d. تمرین آرام سازی سر و گردن
 - e. تمرین شروع آسان آواسازی
 - III. روش های درمان نقایص تنفس
 - a. تمرین بازدم آهسته و کنترل شده
 - b. تمرین صحبت کردن سریع با بازدم
 - c. تمرین توقف سریع آواسازی

